

Nr. înreg: od. 13157/03.07.2018

Domnului Molnár Zsolt
Adjunct al Avocatului Poporului

Dosar: 18133/2017, răspuns la adresa 18133/4 iunie 2018.

Stimate domnule Adjunct al Avocatului Poporului,

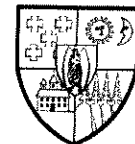
Prin prezenta vă comunicăm, că aspectele de ordin legislativ și administrativ învederate în petiția 13544/2017, respectiv 17007/2017, prin care, împreună și în numele semnatarilor petiției am solicitat Instituției Avocatului Poporului să analizeze posibila încălcare a art. 22, art. 34 și art. 35 din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la mediu sănătos de către Ministerul Mediului, sunt în continuare de actualitate și le susținem în continuare, deoarece:

1. În data 4 septembrie 2017 în Monitorul Oficial nr. 714 a fost publicat Ordinul Ministerului Mediului nr. 1169/2017 - aprobarea nivelului de intervenție în cazul speciilor de urs și lup, în interesul sănătății și securității populației și în scopul prevenirii unor daune importante, emiterea acestui act normativ nu exonerează autoritățile publice centrale de răspunderea legală și administrativă de a asigura condițiile îndeplinirii drepturilor prevăzute de art. 22, art. 34 și art. 35 din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la mediu sănătos, dat fiind că se referă la un număr limitat de exemplare, limita fiind impusă de timp, care poate fi determinat în următorul fel:

1a. extragerea/capturarea exemplarelor prevăzute la Art. 2. — (1) În vederea atingerii obiectivelor stabilite la art. 1 alin. (1) se aprobă numărul maxim de derogări aplicabile la nivel național în cazul speciilor urs și lup, după cum urmează:

- a) urs (*Ursus arctos*) — 140 de exemplare;
- b) lup (*Canis lupus*) — 97 de exemplare

În acest context, Ministerul Mediului nu a avut la bază o analiză/studiu, ori nu a făcut public acest document care să ateste că numărul de exemplare prevăzute în articolul 2. alin (1) din Ordinul nr. 1169/2017 este numărul de exemplare care reprezintă suprapopulația de urși din România.

2. Considerăm, că prevederile art. 22, art. 34 și art. 35 din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la mediu sănătos este o obligația permanentă, și nu delimitată de număr de exemplare ale unor specii.

3. Din actul normativ (*notă: Ordinul 1169/2017*) lipsește termenul de aplicare a prevederilor sale, în acest context limitarea în timp este asigurată de extragerea numărului de exemplare prevăzute în articolul 2. alin (1), în acest fel actul normativ prevede condiționările aplicabile în cazul utilizării cotelor de exemplare stabilite.

4. Considerăm, că prin aprobarea extragerii unui număr de exemplare dintr-o specie, în cazul de față urs și lup, nu este asigurată siguranța cetățenilor în special din mediul rural, și reprezintă doar o intervenție delimitată în timp și spațiu, dar fiind caracterul reproducător al fenomenului natural.

5. De asemenea dorim să atragem atenția, că în opinia noastră aplicarea ordinului 1169/2017 nu s-a făcut în mod transparent și în funcție de necesități, cel puțin din cele 80 de solicitări de intervenție depuse din județul Harghita au fost aprobate 13.
Sursa informațiilor:

<http://www.mmediu.gov.ro/articol/situatia-derogarii-la-speciile-urs-si-lup-la-data-de-17-04-2018/2545>

6. Nu s-a făcut nici un demers în vederea despăgubirii persoanelor atacate de urși, anul trecut în județul Harghita au fost 19 victime, iar în anul 2018 patru.

7. La fiecare dezbatere publică desfășurată pe tema situației create de carnivore mari, ultima din data de 7 noiembrie 2017, la inițiativa Comisiei de Mediu din Senat, reprezentanții administrației publice centrale au declarat, că până la finele anului 2017 va fi publicat planul de management al speciei, care ar avea rolul de a stabili măsurile și procedurile necesare managementului pe termen lung, și reducerea conflictelor dintre om și urs, inclusiv problema recoltărilor de exemplare. Astăzi, în ziua redactării prezentei, acest plan de management încă nu este operațional.

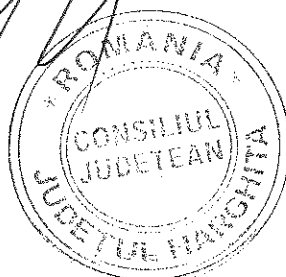
În aceste condiții considerăm că ministerul de resort nu și a îndeplinit obligațiile, iar prin urmare există posibilitatea ca în calitate de gestionar al avutului publicului, în condițiile prezentei ale exemplarelor de urs brun din România, să lezeze în mod continuu drepturile garantate prin Constituție ale cetățenilor (art. 22, art. 34 și art.

35 din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la mediu sănătos).

Cu considerație,

Borboly Csaba
președinte
Consiliul Județean Harghita

Miercurea-Ciuc, la 2 iulie 2017.

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

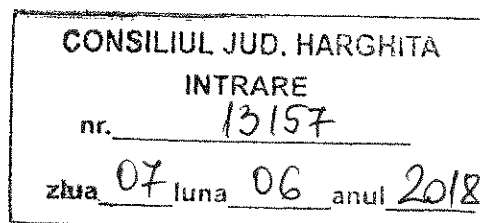
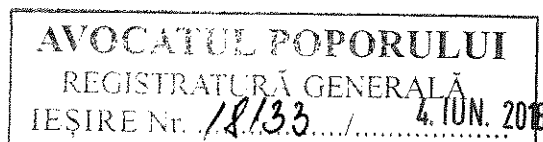
Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

**Drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte
religioase și minorități naționale**

Dosar nr. 18133/2017

Domnului Borboly Csaba

Președintele Consiliului Județean Harghita

Stimate domnule Președinte,

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, urmare petiției nr. 13544/6 septembrie 2017, transmisă de dumneavoastră, în calitate de împuternicit al persoanelor semnatare ale acesteia, prin care ne-ați sesizat în legătură cu posibila încălcare de către Ministerul Mediului a drepturilor și libertăților garantate prin Constituția României.

Concret, ne-ați solicitat analizarea posibilei încălcări a dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, a dreptului la ocrotirea sănătății, precum și a dreptului la un mediu sănătos, prevăzute de art. 22, art. 34 și art. 35 din Constituție.

În fapt, la data de 4 octombrie 2016, **Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor**, în funcție la acea dată, a **anunțat suspendarea procedurii de emitere a Ordinului privind derogările acordate la vânătoarea de urs, lup și pisică sălbatică.**

Consiliul Județean Harghita / Harghita Megye Tanácsa / Președinție
Ștampilă pentru repartizarea documentelor intrate în scris pentru a fi citite și
rezolvate conform actelor normative în vigoare de către persoane de mai jos:

Responsabil: Lăuincă Gabriela

Copie: _____

Atribuție: _____

Numar: _____

Rezolvare directă Rezolvare prin intermediul rezor. din primărie
 Sem. Banlit

* Sarcină / Asistență:
Prezintă înaltărită de pe stornă și repartiza de ar. pe baza de documentele
scopul gasirii unor soluții legate de către persoane răspundătoare

De asemenea, la data de 15 august 2017 s-a împlinit termenul anunțat de Ministerul Mediului pentru aprobarea nivelului de intervenție în cazul speciilor de urși și lupi, în interesul sănătății și securității populației și în scopul prevenirii unor daune importante.

Ați apreciat că prin neemiterea ordinelor de mai sus nu a fost posibilă extragerea exemplarelor de mari carnivore, în special urși, care în mod permanent atacă gospodăriile oamenilor, producând pagube și punând în pericol în mod permanent viața oamenilor, circulația pe timp de noapte în localitățile respective, reprezentând un risc ridicat pentru locuitorii din zonă.

De asemenea, sunt invocate aspecte reliefate în cuprinsul Raportului privind problemele create de urșii din județul Harghita, întocmit de Agenția pentru Protecția Mediului Harghita, aspecte care vizează dinamica pagubelor din perioada 2009-2014.

Ați precizat, de asemenea, că la baza elaborării proiectului de ordin, retras ulterior din circuitul de avizare, stau prevederile art. 38 alin. (1) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, respectiv: *„Prin excepție de la prevederile art. 33 și 37, se stabilesc derogări, cu condiția să nu existe o alternativă acceptabilă, iar măsurile derogatorii să nu fie în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă în arealul lor natural, numai în următoarele situații:*

a) *în interesul protejării faunei și florei sălbatice și al conservării habitatelor naturale;*

b) *pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor și apelor, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru prevenirea producerii unor daune importante asupra altor bunuri;*

c) în interesul sănătății și securității publice, iar, în cazul speciilor de animale, altele decât păsările, și pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, și pentru consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu;

e) pentru a permite, în condiții strict controlate, într-o manieră selectivă și într-o măsură limitată, prinderea sau deținerea unui număr limitat și specificat de exemplare din anumite specii de păsări sau din speciile prevăzute în anexele nr. 4 A și 4 B;”

Articolul 35 al aceluiași act normativ stabilește autoritățile și instituțiile publice desemnate să asigure implementarea actului normativ.

În cazul de față, susțineți că prin neemiterea ordinului privind derogările acordate la vânătoria de urs, lup și pisică sălbatică, atât în anul 2016, cât și în anul 2017, Ministerul Mediului nu a îndeplinit obligațiile stabilite în sarcina sa pentru asigurarea implementării reglementărilor prevăzute la art. 38 alin. (1), lit. a), b) și c) din O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011.

Dispozițiile ordinului sunt criticate de către dumneavoastră deoarece, în scopul protecției excesive a speciilor, apreciați că, în mod vădit, s-a omis luarea unor măsuri de natură a asigura protecția bunurilor și persoanelor, în perspectiva creșterii populației de mari carnivori și nu s-a realizat niciun studiu sau evaluare privind cauzele care au determinat frecvențele interferări ale habitatului uman și marii carnivori, respectiv prezența acestora în zonele locuite.

Mai mult decât atât, apreciați că nu sunt concepute măsuri concrete pentru diminuarea prezenței umane în mediul sălbatic, care ar putea prezenta elemente ale legăturii de cauzalitate între acțiunile umane și prezența marilor carnivori în zonele locuite.

Opinați că, prin măsura suspendării extragerii speciilor protejate, respectiv prin tergiversarea emiterii reglementărilor pentru situații derogatorii, fără orice alte măsuri subsecvente destinate prevenirii riscurilor concrete și efective privind periclitarea siguranței bunurilor și persoanelor, Ministerul Mediului a creat premisele încălcării drepturilor și libertăților populației din județul Harghita.

La data de 20 septembrie, urmare adienței acordate, ați învederat problemele cu care vă confrunțați la nivelul județului Harghita, respectiv suprapopularea cu exemplare de urs. Actualmente există, potrivit datelor pe care le dețineți, un excedent de 1000 de exemplare de urs.

Ați menționat că în România nu există legislație referitoare la ținerea sub control a acestui fenomen, aspecte pe care le cunoașteți având în vedere calitatea dumneavoastră de raportor U.E. pe problematica dată.

Față de toate aceste împrejurări, având în vedere aspectele prezentate, în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 16 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 24 din Regulamentul de organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicat, se află în faza de analiză propunerea de efectuare a unei anchete la Ministerul Mediului, anchetă care își propune, printre altele, următoarele obiective:

- aspecte de ordin general, referitoare la amploarea fenomenului, date statistice, dar și existența sau nu a unei evidențe clare privind fenomenul suprapopulării cu carnivore mari, cu precădere urși;
- în cazul în care există, punerea la dispoziție a unei analize asupra numărului exemplarelor care ar trebui colectate, dar și identificarea unei strategii pentru viitor/pe termen lung, la nivel național, referitoare la problematica dată;

- comunicarea unui punct de vedere aplicat, raportat la situația de fapt semnalată de autoritățile publice de pe raza județului Harghita.

Pornind de la obiectivele anchetei, astfel cum au fost acestea propuse și precizate mai sus, vă solicităm să ne comunicați care din aspectele de ordin legislativ și administrativ învederate prin petitiile transmise mai sunt de actualitate și care dintre acestea sunt susținute de dumneavoastră.

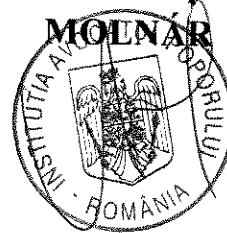
Prin prezenta dorim să reiterăm sprijinul instituției Avocatul Poporului în vederea clarificării acestei situații, în limitele sale legale și constituționale de competență.

Urmează să vă comunicăm rezultatul demersurilor întreprinse și să vă informăm în legătură cu orice alte aspecte derivă din prezenta situație de fapt.

Cu deosebită considerație,

Adjunct al Avocatului Poporului,

MOLNAR Zsolt

București, 21 mai 2018